

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

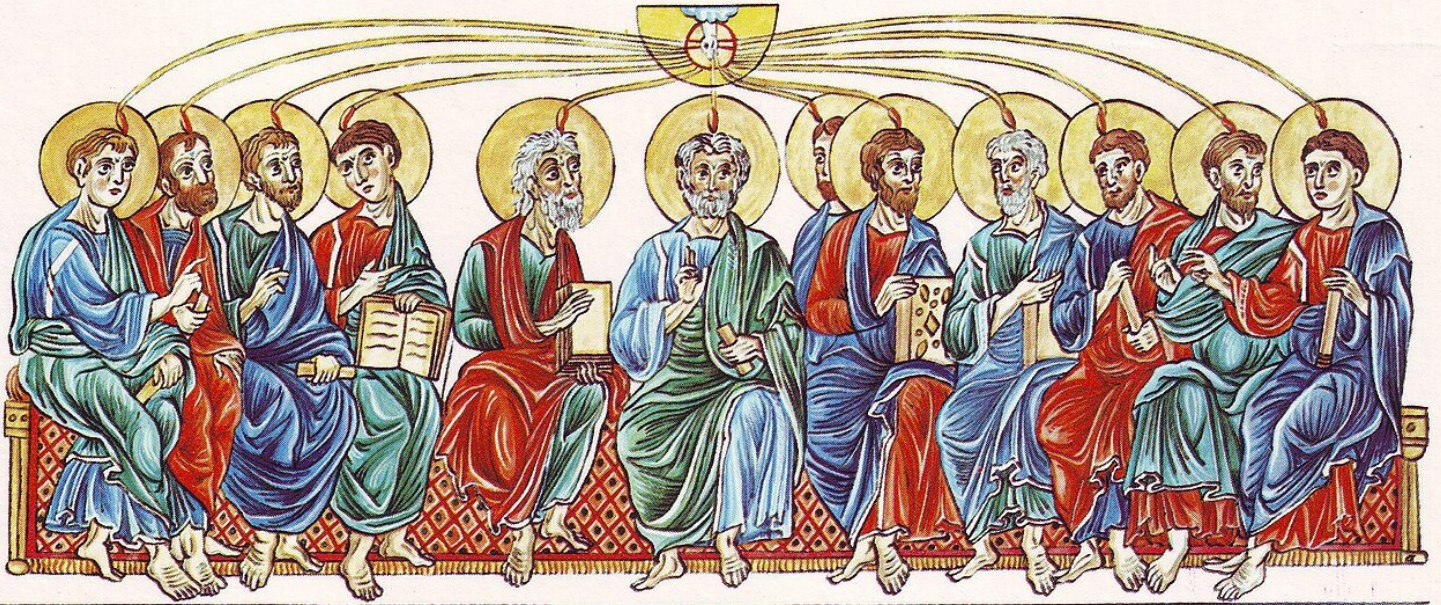
+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruți.” (Romani 12, 12)

Anul VII • Nr. 7 (165) • 31 mai 2026

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Cnămpie din lumina sărbătorii

Aspecte mai puțin cunoscute despre sărbătoarea Rusaliilor

Pr. Marius Ionuț Tabarcea

Duminica a opta după Sfintele Paști este cea a Cincizecimii, a Pogorării Sfântului Duh sau a Rusaliilor – numită în popor și Duminica mare. Aceasta este sărbătoarea anuală a Pogorării Sfântului Duh peste Sfinții Apostoli. Faptele Apostolilor (2, 1-4) mărturisesc despre acest eveniment foarte important din viața Bisericii.

1. Este considerată ziua de naștere a Bisericii

La cincizeci de zile după Învierea Domnului, Duhul Sfânt S-a pogorât peste Apostoli, transformându-i din oameni temători în vestitori curajoși ai Evangheliei. De aceea, Rusaliile sunt considerate momentul în care începe efectiv misiunea publică a Bisericii creștine.

2. Împlinirea făgăduinței lui Hristos

Înainte de Înălțarea Sa la cer, Domnul Iisus Hristos le-a promis Apostolilor că le va trimite pe „Mângâietorul”, adică pe Duhul Sfânt. Pogorârea Duhului Sfânt reprezintă împlinirea acestei promisiuni.

3. Minunea vorbirii în limbi

În ziua Rusaliilor, Apostolii au început să vorbească în diferite limbi, iar oamenii veniți la Ierusalim din numeroase țări îi auzeau fiecare în limba sa. Acest fapt simbolizează universalitatea mesajului creștin și chemarea tuturor popoarelor la mântuire.

4. Simbolurile Duhului Sfânt

La Pogorârea Duhului Sfânt apar două simboluri importante:

- **Vântul puternic**, care simbolizează puterea și lucrarea nevăzută a lui Dumnezeu.

- **Limbile ca de foc**, care simbolizează luminarea, curățirea și râvna duhovnicească.

5. Frunzele de tei și de nuc

În tradiția ortodoxă românească, credincioșii aduc la biserică ramuri verzi de tei sau nuc, care sunt binecuvântate. Acestea amintesc de limbile de foc care s-au așezat peste Apostoli și simbolizează viața nouă dăruită de Duhul Sfânt.

6. Sărbătoarea Sfintei Treimi

A doua zi după Rusalii este dedicată în mod special cinstirii Sfânta Treime. Astfel, cele două zile formează împreună una dintre cele mai importante sărbători ale anului bisericesc.

7. Prima mare predică apostolică

În ziua Rusaliilor, Sfântul Apostol Petru a rostit o predică prin care aproximativ trei mii de oameni au primit botezul și au intrat în Biserică.

8. Rusaliile în Vechiul Testament

Sărbătoarea are rădăcini în sărbătoarea iudaică a Cincizecimii, celebrată la 50 de zile după Paști. Dacă vechea sărbătoare amintea de darea Legii pe Muntele Sinai, Rusaliile creștine marchează dăruirea Duhului Sfânt și scrierea legii lui Dumnezeu în inimile oamenilor.

9. O sărbătoare a unității

Dacă la Turnul Babel limbile oamenilor au fost încurcate, la Rusalii diversitatea limbilor nu mai desparte, ci unește oamenii în aceeași credință. Sfinții Părinți văd aici o vindecare a dezbinării produse de mândria omenească.

Un frumos gând patristic

Sfântul Serafim de Sarov spunea: „Scopul vieții creștine este dobândirea Duhului Sfânt.” Această afirmație arată că Rusaliile nu sunt doar o comemorare a unui eveniment petrecut acum aproape două mii de ani, ci o chemare permanentă la împărtășirea cu harul și lucrarea Duhului Sfânt în viața fiecărui creștin.

Foto: Grădina Deliciilor, Hortus Deliciarum, Pogorârea Sfântului Duh, manuscris medieval (1180)

Ectenia pentru cei adormiți

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

(continuare din numărul anterior)

În cele câteva fraze introductive la tâlcuirea primei părți a Sfintei Liturghii vă spuneam că în Biserica primară exista **instituția catehumenilor** (sau *a celor chemați*), adică a iudeilor sau păgânilor aspiranți la creștinism, pe care învățătorii (numiți cateheți) îi pregăteau vreme îndelungată pentru a primi Taina Sfântului Botez. Era la vremea când creștinismul avea un caracter inițiat, cucerit treaptă cu treaptă, totul petrecându-se după reguli foarte severe, care alcătuiau disciplina arcana, asemănătoare cu aceea a unei confrerii secrete (să nu uităm că, vreme de trei secole, creștinii s-au aflat sub crunta prigoană a împăraților romani și că-și țineau slujbele în catacombe). Catehumenii participau doar la prima parte a Liturghiei. După citirea Evangheliei și tâlcuirea ei printr-un cuvânt de învățătură, diaconii îi invitau pe cei chemați săpărăsească biserica și controlau dacă nu cumva a rămas vreunul, după care se închideau ușile, iar slujba continua cu participarea doar a celor botezați, numiți credincioși.

Cu trecerea timpului și în regim de libertate, creștinii au început să-și botezeze copiii încă de mici, așa încât religia lor, treptat-treptat, și-a pierdut caracterul inițiat, iar instituția catehumenilor (a celor chemați) s-a subțiat până la dispariție. Au rămas însă, în carte, ecteniile pentru ei. Nemaifiind de actualitate, ele nu se mai rostesc, preotul limitându-se să citească rugăciunile de taină. Chiar dacă s-ar rosti (așa cum încă se mai face în unele mănăstiri și în mediile conservatoare), nimeni nu ar pricepe sensul îndemnului: „Câți sunteți chemați, ieșiți!, cei chemați, ieșiți!, ca nimeni din cei chemați să nu rămână!”.

Cu toate acestea, există și unele voci care pledează pentru menținerea în viu grai a acestor ectenii, ele făcând parte nu numai din tradiția liturgică, dar și din ceea ce s-ar chema dimensiunea misionară a Bisericii. Într-adevăr, zic ei, catehumenii nu mai există, dar încă există oameni care nu au aderat la creștinism și care deci pot fi „chemați” către botez.

Din punctul meu de vedere, această interpretare mi se pare forțată și cred că nu întâmplător ea vine din partea unui preot rus, știindu-se că, în aria Ortodoxiei, Biserica Rusă este aceea care a desfășurat cea mai amplă activitate de convertire, mai cu seamă în Asia. De partea cealaltă, grecii nu numai că ocolesc aceste ectenii, dar ei sar de-a dreptul de la citirea Evangheliei la Cântarea heruvimică, socotind că ectenia întreită este o simplă repetare a celei mari. Eu cred că adevărul e la mijloc. Pe de-o parte, ecteniile pentru cei chemați nu-și mai au rațiunea rostirii; pe de alta, nici nu pot fi ignorate pe de-a-ntregul. A le ocoli nu e un păcat, a le rosti nu e un exces. Acolo unde în tipicul bisericesc există alternative provenind din tradiții diferite, se aplică regula arbitrajului: „cum va voi cel mai mare”. Fie că se intercalează sau nu ecteniile pentru cei chemați sau ectenia pentru cei adormiți, Preotul rostește o ectenie mică, însoțită de două **rugăciuni introductive**, pregătitoare pentru marele moment al Intrării cu Cinstitele Daruri, pe care el le citește în taină:

Mulțumim Ție, Doamne, Dumnezeu Puterilor, Cel ce ne-ai învrednicit pe noi a sta și acum înaintea sfântului Tău jertfelnic și a cădea la îndurările Tale pentru păcatele noastre și pentru cele din neștiință ale poporului. Primește, Dumnezeule, rugăciunea noastră; fă-ne să fim vrednici a-Ți aduce pentru tot poporul Tău rugăciuni și cereri, precum și jertfe nesângeroase; iar pe noi, cei ce cu puterea Sfântului Tău Duh am fost așezați de Tine într-o Ta slujire de acum, învrednicește-ne ca fără de osândă și fără

alunecare, într-o curată mărturie a cugetului nostru, în toată vremea și-n tot locul să Te chemăm, pentru ca Tu, auzindu-ne, milostiv să ne fii într-o mulțime bună a Tale. Iarăși și de multe ori cădem la Tine și ne rugăm Ție, Bunule și Iubitorule de oameni, ca, privind spre rugăciunea noastră, să ne curățești sufletele și trupurile de toată necurăția cărnii și a duhului și să ne dai a sta nevinovați și neosândiți înaintea sfântului Tău jertfelnic. Iar celor ce se roagă împreună cu noi dăruiește-le, Dumnezeule, spor în viață, în credință și în duhovnicească înțelepciune. Dă-le lor ca întotdeauna cu frică și cu dragoste să-Ți slujească Ție, și într-o nevinovăție și fără osândă să se împărtășească cu Sfintele Tale Taine și să se învrednicească de cereasca Ta Împărăție.

Și încheie ectenia cu ecfonisul:

Ca, sub stăpânirea Ta totdeauna fiind păziți, Ție slavă să înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Dacă acestea sunt rugăciuni pregătitoare pentru Intrarea cu Cinstitele Daruri, e bine să vă pregătesc și eu prin a vă atrage atenția că această Intrare este însoțită de Cântarea heruvimică sau, pe scurt, Heruvicul, un imn pe care, desigur, îl cunoașteți, dar pe care vi-l amintesc spre a vă face să înțelegeți de ce, acum, preotul I se roagă Domnului în calitate de Acestuia de Dumnezeu Puterilor, ceea ce înseamnă Creator și Stăpân al lumii îngerești, deci și al Heruvimilor.

Despre îngeri și despre participarea lor la săvârșirea Sfintei Liturghii v-am vorbit la Intrarea cu Sfânta Evanghelie. Acum vreau să vă spun, pe foarte scurt, că îngerii alcătuiesc un univers spiritual din care nu lipsește ordinea și că aceasta, în virtutea armoniei divine, se întemeiază pe structuri ierarhice. **Sfântul Dionisie Areopagitul** este acela care ne-a dezvăluit cele nouă cete îngerești, grupate în câte trei triade în ordine descrescândă, și anume: **Scaunele, Heruvimii, Serafimii; Domniile, Stăpâniile, Puterile; Începătoriile, Arhanghelii, Îngerii.** Așadar, Puterile sunt situate pe treapta a șasea. Cu toate acestea, cuvântul Puteri este folosit în Sfânta Scriptură și cu înțelesul general de îngeri în totalitatea lor, echivalent cu universul îngeresc. În unele locuri ni se vorbește de Domnul Puterilor, în altele de Dumnezeu Puterilor, ceea ce, desigur, este același lucru. Iată de ce prima rugăciune de acum se deschide cu o invocare a Domnului, Dumnezeului Puterilor, Căruia preotul, în numele său și al tagmei sale, mai întâi îi mulțumește pentru privilegiul de a se afla și acum în fața sfântului Său jertfelnic. Or, acesta nu e altceva decât sfânta masă, pe care se află antimisul, deschis, în așteptarea pâinii și vinului care se vor preface în Trupul și Sângele lui Hristos.

Pentru aducerea acestei jertfe însă e nevoie de cât mai multă curăție a celui ce jertfește, precum și a celor ce slujesc împreună cu el. Ei bine, miezul acestor două rugăciuni pregătitoare este solicitarea îndurărilor lui Dumnezeu pentru păcatele noastre (adică ale preoților) și pentru [păcatele] cele din neștiință ale poporului. E bine să reținem nuanța că păcatele celor din popor sunt mai ușor de iertat, ele fiind, în mare măsură, rodul ignoranței, pe când acelea ale preotului sunt mult mai grave, ca unele ce au fost săvârșite de un om instruit, care nu se poate scuza că nu a știut ce este păcat și ce nu.

În sfârșit, subliniez confirmarea a ceea ce vă spuneam cândva, anume că frațiiile voastre, cei ce participați la oficierea Sfintei Liturghii nu numai prin simpla prezență, ci și prin răspunsurile liturgice, sunteți **împreună-slujitori cu preotul**, fiecare pe treapta sa. Darul lui Dumnezeu este chemat nu doar asupra preoților, ci și asupra celor ce se roagă împreună cunoi, pentru ca aceștia „întotdeauna cu frică și cu dragoste să-Ți slujească Ție”. Această participare la împreună-slujire sporește darul dumnezeiesc, pentru ca ei „întru nevinovăție și fără osândă să se împărtășească cu Sfintele Tale Taine și să se învrednicească de cereasca Ta Împărăție”. Ei bine, dragii mei, când porțile Împărăției Cerurilor ți se deschid astfel, ca niște brațe părintești, mai poți oare să stai deoparte, fără să-l cânti lui Dumnezeu laude? *(Va urma)*